

**BOSHLANG'ICH SINFLARDA KREATIV METODLAR ASOSIDA
DARSLARNI TASHKIL ETISH**

Ismoilova Baxor

Termiz davlat pedagogika instituti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

Ilmiy rahbar **Boynazarova Nilufar tilovmurot qizi**

Termiz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Annotatsiya

Mazkur fikr-maqolada boshlang'ich sinflarda darslarni kreativ metodlar asosida tashkil etish masalasi zamonaviy pedagogik talablar nuqtayi nazaridan tahlil qilinadi. Muallif boshlang'ich ta'lim bosqichida o'quvchilarning ijodiy tafakkuri, mustaqil fikrlashi va faolligini rivojlantirishda kreativ metodlarning o'rni beqiyos ekanini asoslab beradi. Maqolada kreativ ta'lim tushunchasi, uning pedagogik mohiyati, boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh va psixologik xususiyatlari, shuningdek, dars jarayonida kreativ metodlardan foydalanishning samarali yo'llari tahlil qilinadi. Interfaol texnologiyalar, ijodiy topshiriqlar, muammoli vaziyatlar va o'yin metodlarining ta'lim sifati va samaradorligini oshirishdagi ahamiyati muallif fikrlari asosida yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: kreativ metodlar, boshlang'ich ta'lim, ijodiy fikrlash, interfaol ta'lim, pedagogik innovatsiyalar, dars samaradorligi.

Аннотация

В данной статье-рассуждении рассматриваются вопросы организации учебных занятий в начальных классах на основе креативных методов обучения. Автор обосновывает мысль о том, что применение креативных методов способствует развитию творческого мышления, самостоятельности и познавательной активности младших школьников. В статье анализируются сущность креативного обучения, его педагогические основы, возрастные и психологические особенности учащихся начальной школы, а также эффективные пути использования креативных методов в учебном процессе. Особое внимание уделяется интерактивным технологиям, творческим заданиям, проблемному обучению и игровым методам.

**FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH
INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY JURNALI
VOLUME-2, ISSUE-10**

Ключевые слова: креативные методы, начальное образование, творческое мышление, интерактивное обучение, педагогические инновации.

Abstract

This analytical article explores the organization of lessons in primary schools based on creative teaching methods. The author argues that creative methods play a significant role in developing pupils' creative thinking, independence, and learning motivation. The paper examines the concept of creative education, its pedagogical foundations, age-related characteristics of primary school students, and effective ways of applying creative methods in the classroom. Special attention is paid to interactive technologies, creative tasks, problem-based learning, and game-based methods as key factors in improving the quality of education.

Keywords: creative methods, primary education, creative thinking, interactive learning, pedagogical innovation.

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimi oldiga qo'yilayotgan asosiy vazifalardan biri — ijodkor, mustaqil fikrlovchi, muammoli vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qila oladigan shaxsni tarbiyalashdir. Bugungi globalashuv va axborotlashuv sharoitida an'anaviy ta'lim shakllari o'quvchilarning ehtiyojlarini to'liq qondira olmayapti. Shu sababli ta'lim jarayoniga kreativ metodlarni joriy etish zarurati tobora kuchayib bormoqda.

Boshlang'ich ta'lim bosqichi o'quvchi shaxsining shakllanishida muhim poydevor hisoblanadi. Aynan shu davrda o'quvchilarda o'qishga bo'lgan qiziqish, ijodiy fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalari shakllanadi. Agar dars jarayoni faqat tayyor bilimlarni berishga yo'naltirilsa, bu o'quvchini passiv tinglovchiga aylantiradi. Kreativ metodlar esa o'quvchini darsning faol ishtirokchisiga aylantirib, uning ichki imkoniyatlarini yuzaga chiqaradi.

Mazkur fikr-maqolada boshlang'ich sinflarda darslarni kreativ metodlar asosida tashkil etishning pedagogik ahamiyati, muallif mulohazalari va metodik tahlillar asosida yoritib beriladi.

Asosiy qism

kreativ ta'lim tushunchasining pedagogik mohiyati

Kreativ ta'lim — bu o'quvchilarning ijodiy tafakkurini, yangicha fikrlash qobiliyatini va mustaqil faoliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan ta'lim jarayonidir. Kreativ metodlar o'quvchilarning mavjud bilimlarini qayta ishlab, ulardan yangi g'oya va yechimlar yaratishga undaydi.

Muallif fikricha, kreativlik tugʻma xususiyat emas, balki toʻgʻri pedagogik muhit orqali rivojlantiriladigan qobiliyatdir. Ayniqsa, boshlangʻich sinf oʻquvchilarida bu qobiliyatni rivojlantirish uchun qulay imkoniyatlar mavjud. Chunki bu yoshda bolalar:

Erkin fikrlaydi; tasavvuri keng boʻladi; oʻyin va ijod orqali oʻrganishga moyil boʻladi.

Shu bois, boshlangʻich sinflarda kreativ metodlarni qoʻllash nafaqat maqsadga muvofiq, balki zaruriy pedagogik ehtiyojdir.

boshlangʻich sinf oʻquvchilarining yosh va psixologik xususiyatlari

Boshlangʻich maktab yoshidagi bolalar faol va qiziquvchan boʻlib, ularning diqqati uzoq vaqt bir faoliyatga jamlanmaydi. Shu sababli dars jarayonida monotonlikni oldini olish, turli faoliyat turlarini uygʻunlashtirish muhimdir.

Kreativ metodlar: Oʻquvchilarning darsga qiziqishini oshiradi;

Ularni mustaqil fikrlashga undaydi; Oʻz fikrini erkin ifodalashga oʻrgatadi.

Muallifning taʼkidlashicha, agar oʻqituvchi oʻquvchini xato qilishdan qoʻrqmaydigan muhitda tarbiyalasa, bu kreativ fikrlashning shakllanishiga xizmat qiladi.

Darslarni kreativ metodlar asosida tashkil etish zarurati

Anʼanaviy darslarda oʻqituvchi markaziy figura boʻlsa, kreativ taʼlimda oʻquvchi asosiy subyektga aylanadi. Bu yondashuv oʻquvchilarning: tashabbuskorligini; ijodiy faolligini; mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Muallif fikricha, kreativ metodlar orqali tashkil etilgan darslarda bilimlar oʻquvchi tomonidan tayyor holatda emas, balki izlanish, muhokama va ijodiy faoliyat orqali oʻzlashtiriladi.

4. Boshlangʻich sinflarda qoʻllaniladigan kreativ metodlar

Boshlangʻich taʼlim jarayonida quyidagi kreativ metodlar ayniqsa samarali hisoblanadi:

Aqliy hujum — oʻquvchilarning erkin fikr bildirishini taʼminlaydi;

Rol oʻynash — mavzuni hayotiy vaziyatlar orqali oʻzlashtirishga yordam beradi;

Muammoli vaziyatlar — oʻquvchini izlanishga undaydi;

Ijodiy topshiriqlar — tasavvur va fantaziyani rivojlantiradi;

Didaktik oʻyinlar — darsni qiziqarli va samarali qiladi.

Muallifning fikricha, har bir darsni kichik ijodiy loyihaga aylantirish mumkin.

5. Kreativ metodlarning ta'lim samaradorligiga ta'siri

Kreativ metodlar asosida tashkil etilgan darslar:

O'quvchilarning bilimni chuqur o'zlashtirishiga;

Muloqot madaniyatining rivojlanishiga;

Tanqidiy va ijodiy fikrlashning shakllanishiga

Olib keladi.

Muallif shuni alohida ta'kidlaydiki, kreativ metodlar o'qituvchidan yuqori pedagogik mahorat va ijodkorlikni talab qiladi. O'qituvchi o'zi kreativ bo'lmasa, o'quvchini kreativ qilib tarbiyalay olmaydi.

6. Muallif pozitsiyasi va pedagogik mulohazalar

Fikr-maqola sifatida shuni aytish joizki, boshlang'ich sinflarda kreativ metodlarni qo'llash bugungi kun talabi hisoblanadi. Dars jarayonini qiziqarli tashkil etish — bu faqat tashqi bezak emas, balki chuqur pedagogik maqsadga yo'naltirilgan faoliyatdir.

Muallifning qat'iy fikricha, kreativ metodlar:

“o'quvchini bilim oluvchidan bilim yaratuvchiga aylantiradi.”

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda darslarni kreativ metodlar asosida tashkil etish o'quvchilarning shaxsiy va intellektual rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Kreativ yondashuv orqali o'quvchilarda ijodiy fikrlash, mustaqillik, tashabbuskorlik va mas'uliyat hissi shakllanadi. Bu esa ularning keyingi ta'lim bosqichlarida muvaffaqiyatli faoliyat yuritishiga mustahkam zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdullayeva q. **Boshlang'ich ta'lim metodikasi.** – toshkent, 2021.
2. G'ofurov a. **Zamonaviy pedagogik texnologiyalar.** – toshkent, 2020.
3. Davletshin m. **Umumiy psixologiya.** – toshkent, 2019.
4. Yakimanskaya i.s. **личностно-ориентированное обучение.** – москва, 2018.
5. Torrance e.p. **creativity in education.** – new york, 2016.
6. Oecd. **Innovative learning environments.** – paris, 2019.